

Geografia urbana i medi ambient a l'Àsia oriental

Pablo Pareja Alcaraz
Alexandra Prats Armengol
Joan Ribas Sebastián

PID_00167560

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Índex

1. Geografia urbana i medi ambient a l'Àsia oriental.....	5
Bibliografia.....	9

1. Geografia urbana i medi ambient a l'Àsia oriental

1. Geografia urbana i medi ambient a l'Àsia oriental

En la **pàg. 11** teniu una taula que recull l'evolució de la població i de la població urbana als diferents països de l'Àsia oriental. Les dades següents de l'any 2007 la completen:

Població i població urbana a l'Àsia oriental el 2007, en milions d'habitants

	Xina	Taiwan	Japó	Corea del Sud	Corea del Nord
Població (milions)	1.328,6	22,9	127,9	48,2	23,8
Població urbana (%)	42%	58%	66%	81%	62%

Font: *World Urbanization Prospects: The 2007 Revision* i *Statistical Yearbook of the Republic of China 2008*: <http://esa.un.org/unup/> / <http://eng.stat.gov.tw/lp.asp?ctNode=2265&CtUnit=1072&BaseDSD=36>

En la **pàg. 22** es fa referència a l'edifici Taipei 101 com al més alt del món. Això va ser així fins a l'any 2010, quan el Burj Khalifa de Dubai es va convertir en l'edifici més alt del món, amb 828 m.

La importància de Pyongyang (vegeu la **pàg. 30**) com a principal nucli urbà de Corea del Nord continua en augment i l'any 2007 la seva població ja ascendia a 3,3 milions d'habitants.

Font: *World Urbanization Prospects: The 2007 Revision*, i Japan Urban Observatory: <http://esa.un.org/unup/> / <http://www.gdrc.org/uem/observatory/index.html>

3. La limitació dels recursos naturals i la contaminació

Pel que fa l'extensió dels boscos (vegeu la **pàg. 42**), la Xina només té el 21,2% de la superfície coberta amb boscos, per sota de la mitjana mundial, del 30,3%. En canvi, el Japó, Corea i Taiwan es destaquen per l'extensió dels seus boscos: 68,2% al Japó, 63,5% a Corea del Sud, 51,4% a Corea del Nord i 58,1% a Taiwan.

Font: *Evaluación de los recursos forestales mundiales*: (Organización de las Naciones Unidas para la Agricultura y la Alimentación): <http://www.fao.org/forestry/fra/es/> i *Statistical Yearbook of the Republic of China 2008*: <http://eng.stat.gov.tw/lp.asp?ctNode=2265&CtUnit=1072&BaseDSD=36>

Sobre fonts d'energia, la taula següent, que actualitza la de la **pàg. 44**, fa un resum de l'estructura del consum d'energia.

Estructura del consum d'energia a l'Àsia oriental (2008)

	Consum carbó (milions de tones)	Consum electricitat (milers de milions de kw/h)	Producció elèctrica per combustible fòssil (en %)	Producció hidroelèctrica (en %)	Producció elèctrica nuclear (en %)	Consum petroli (milions de barrils diaris)	Importació petroli (milions de barrils diaris)
Xina	2.623,5	3.438	82	16	2	7,9	4,4
Japó	186,8	925,5	61	8	28	4,7	5,3
Corea del Sud	96,1	385,1	62	1	37	2,1	2,9
Corea del Nord	31,7	17,5	42	58	0	0,01	0,01
Taiwan	65,3	233	79	4	17	0,95	1,2

Font: *The World Factbook* (CIA): <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html> i US Energy Information Administration: <http://www.eia.doe.gov>

Les Tres Gorges

Sobre la presa de les Tres Gorges (vegeu pàg. 45) teniu informació actualitzada en aquesta mateixa guia.

Actualment l'ús de l'energia nuclear (pàg. 46) a l'Àsia oriental va en augment, especialment a la Xina. Al principi de 2010 el Japó tenia cinquanta-quatre reactors nuclears en funcionament i un en construcció; Corea del Sud, vint en funcionament i sis en construcció; Taiwan, sis en funcionament i dos en construcció; i la Xina tenia onze reactors en funcionament i vint-i-un en construcció.

Font: *International Atomic Energy Agency*: <http://www.iaea.or.at/>.

4. L'evolució de les polítiques mediambientals i la creació d'espais naturals protegits

En la taula següent, que actualitza la de la pàg. 54, es pot veure un resum dels espais naturals protegits als diferents països de l'Àsia oriental.

Àrees naturals protegides de l'Àsia oriental (% de la superfície total del país)

	Àrees naturals protegides de l'Àsia oriental (% de la superfície total del país)	Nombre de reserves
Xina	15	2.531
Japó	14	29 parcs nacionals 56 parcs quasinacionals 309 parcs de prefectura
Corea del Sud	7	20 parcs nacionals 30 parcs provincials 33 parcs de districte

Fonts:

China Statistical Yearbook (2008): <http://www.stats.gov.cn/english/statisticaldata/yearlydata/>

National Parks of Japan: <http://www.env.go.jp/en/nature/nps/park/>

Corea del Sud. Ministry of the Environment: <http://eng.me.go.kr/>

Statistical Yearbook of the Republic of China 2008: <http://eng.stat.gov.tw/lp.asp?ctNode=2265&CtUnit=1072&BaseDSD=36>

Hong Kong Environmental Protection Department: <http://www.epd.gov.hk/epd/>

National Parks of Taiwan: http://np.cpami.gov.tw/english/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=88

	Àrees naturals protegides de l'Àsia oriental (% de la superfície total del país)	Nombre de reserves
Taiwan	18	8 parcs nacionals
Hong Kong	43	23 parcs

Fonts:

China Statistical Yearbook (2008): <http://www.stats.gov.cn/english/statisticaldata/yearlydata/>

National Parks of Japan: <http://www.env.go.jp/en/nature/nps/park/>

Corea del Sud. Ministry of the Environment: <http://eng.me.go.kr/>

Statistical Yearbook of the Republic of China 2008: <http://eng.stat.gov.tw/lp.asp?ctNode=2265&CtUnit=1072&BaseDSD=36>

Hong Kong Environmental Protection Department: <http://www.epd.gov.hk/epd/>

National Parks of Taiwan: http://np.cpami.gov.tw/english/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=88

Terminologia: noms d'indrets geogràfics, noms propis i errates

- *mitjà* s'hauria d'escriure **meitat** (pàg. 11, línia 8). Es tracta d'una errada de traducció.
- *Taegu* s'hauria d'escriure **Daegu** (pàg. 11, línia 25). La forma *Taegu* prové de la forma anterior de transliteració del coreà, el sistema McCune Reischauer. En *romaja*, el sistema de transcripció adoptat oficialment per Corea del Sud l'any 2000, cal transcriure el nom en caràcters llatins com a *Daegu*.
- La frase "[...] efectes sobre la salubritat de les aigües freàtiques subterrànies i la vida biològica a les costes." hauria de dir "[...] **efectes sobre la salubritat de les aigües freàtiques subterrànies i la diversitat biològica a les costes**" (pàg. 19, línia 15).
- *expelleixen* s'hauria d'escriure **expel·leixen** (pàg. 19, línia 16).
- *collapses* s'hauria d'escriure **col·lapses** (pàg. 25, línia 6).
- *bèllic* s'hauria d'escriure **bèl·lic** (pàg. 27, línia 29).
- *instal·lacions* s'hauria d'escriure **instal·lacions** (pàg. 28, línia 24).
- *pollució* s'hauria d'escriure **pol·lució** (pàg. 29, línia 6).
- *Taejon* s'hauria d'escriure **Daejeon** (pàg. 31, línia 26). La forma *Taejon* prové de la forma anterior de transliteració del coreà, el sistema McCune Reischauer. En *romaja*, el sistema de transcripció adoptat oficialment per Corea del Sud l'any 2000, cal transcriure el nom en caràcters llatins com a *Daejeon*.
- I el mateix passa amb *Puchon*, que s'hauria d'escriure **Bucheon** (pàg. 31, línia 28).
- *desarrollista* s'hauria d'escriure **desenvolupista** (pàg. 40, línia 26).

- *Aisho* s'hauria d'escriure *Aishō* (pàg. 49, línia 2). La transcripció que reflecteix més fidelment el nom original japonès i la seva conversió al *rōmaji* exigeix una pronúncia allargada de la *o* final (*ō*).

Bibliografia

Referències bibliogràfiques actualitzades

Llibres i capítols de llibres:

* **Adeel, Z.** (ed.) (2003). *East Asian Experience in Environmental Governance: Response in a Rapidly Developing Region*. Tòquio: United Nations University Press.

El llibre analitza les experiències de diferents països d'Àsia oriental i del sud-est –Japó, Xina, Corea del Sud, Tailàndia i Malàisia– pel que fa a la governança del medi ambient en tres àmbits d'especial importància per a la regió: la gestió dels pesticides, la gestió dels recursos hídrics i de la seva qualitat, i la gestió de la contaminació atmosfèrica. A més, el llibre presenta una bona introducció als conceptes bàsics per a l'estudi de la governança mediambiental.

Bae Kim, W.; Douglass, M.; Choe, S-Ch.; Chong Ho, K. (editors) (1997). *Culture and the City in East Asia*. Oxford: Oxford University Press.

* **Bustelo, P.** (2005). "China y la geopolítica del petróleo en Asia-Pacífico". *Documentos de Trabajo del Real Instituto Elcano* (núm. 38). Madrid: Real Instituto Elcano (disponible a l'adreça http://www.realinstitutoelcano.org/wps/portal/rielcano/contenido?WCM_GLOBAL_CONTEXT=/elcano/Elcano_es/Zonas_es/DT38-2005).

Aquest estudi descriu els factors principals que expliquen el creixement del volum de consum energètic de la República Popular de la Xina al llarg de les dues darreres dècades, com també les implicacions d'aquest augment tant per a la seguretat energètica de l'Àsia oriental com per a la geopolítica regional. L'estudi inclou, a més, nombroses dades actualitzades, i permet accedir a les pàgines web d'institucions i centres que segueixen l'evolució de les qüestions energètiques a la regió.

Freire, M.; Yuen, B. (editors) (2004). *Enhancing Urban Management in East Asia*. Aldershot: Ashgate.

Ghosh, D.; Goodall, H.; Hemelryk Donald, S. (editors) (2008). *Waters, Sovereignty and Borders in Asia and Oceania*. Londres / Nova York: Routledge.

Harris, P. (2003). *Global Warming and East Asia. The Domestic and International Politics of Climate Change*. Londres: Routledge.

* **Harris, P.** (ed.) (2004). *Confronting Environmental Change in East and South East Asia: Eco-Politics, Foreign Policy and Sustainable Development*. Tòquio: United Nations University Press.

El llibre recull els estudis d'un ampli conjunt d'experts asiàtics i no asiàtics sobre els desafiaments mediambientals més destacats a l'Àsia oriental i del sud-est, com també sobre les respostes governamentals dels diferents països de la regió. Estructurat en dues parts diferenciades, el llibre se centra especialment en els casos de la República Popular Xinesa i el Japó, però també fa referència a altres experiències.

Hein, C.; Pelletier, P. (2009). *Cities, Autonomy, and Decentralization in Japan*. Londres: Routledge.

* **Laquian, A. A.** (2005). *Beyond Metropolis: The Planning and Governance of Asia's Mega-Urban Regions*. Baltimore / Washington D. C.: Johns Hopkins University Press / Woodrow Wilson Center Press.

El llibre analitza la situació actual d'una dotzena de ciutats asiàtiques amb una població superior a deu milions (entre elles Tòquio, Osaka, Shanghai, Seül i Pequín) i centra bona part de la seva anàlisi a avaluar les qüestions relacionades amb la seva governança i sostenibilitat. Entenent-les com a motors de desenvolupament nacional, el llibre també reflexiona sobre la relació entre aquestes ciutats i les seves regions des d'una perspectiva comprensiva, atenent tant a aspectes econòmics i polítics com culturals i mediambientals.

Marketos, T. N. (2009). *China's Energy Geopolitics: The Shanghai Cooperation Organization and Central Asia*. Oxford: Routledge.

Pacione, M. (2007). *Urban Geography. A Global Perspective* (2a. ed.). Londres: Routledge (molt especialment el capítol 5é., "Regional perspectives on urbanisation and urban change", pàg. 96-121).

* **Pawar, M. S.** (2009). *Community Development in Asia and the Pacific*. Londres / Nova York: Routledge.

El llibre analitza les experiències, desafiaments i oportunitats dels diferents països de l'Àsia oriental pel que fa a les estratègies de desenvolupament comunitari tant d'àmbit local com regional i estatal. Després de presentar les tendències i divergències principals a la regió, el llibre se centra en l'estudi dels factors polítics, econòmics, socials i culturals que envolten

aquestes experiències, com també en els valors i principis que les impulsen. En una darrera part, finalment, el llibre descriu els reptes principals de futur –a curt, mitjà i llarg termini– per a la regió.

Rimmer, P. J.; Dick, H. (2009). *The City in Southeast Asia: Patterns, Processes and Policy*. Singapur: Singapore University Press.

Sorensen, A.; Funck, C. (2009). *Living Cities in Japan. Citizens' Movements, Machizukuri and Local Environments*. Londres: Routledge.

Villa, V. de; Westfall, M. S. (2002). *Urban Indicators for Managing Cities: Cities Data Book*. Manila: Asian Development Bank (la versió en línia es pot trobar a http://www.adb.org/Documents/Books/Cities_Data_Book/default.asp)

* **Yusuf, S.; Nabeshima, K.** (2006). *Post-Industrial East Asian Cities. Innovation for Growth*. Stanford: Stanford University Press.

Basant-se en estudis recents i un nombre considerable d'entrevistes, el llibre analitza la relació entre urbanització i desenvolupament fent especial atenció als factors econòmics i polítics que indueixen el creixement econòmic de les ciutats i els seus països. Tot i que el contingut resulta aplicable a la major part de les ciutats de l'Àsia oriental, el llibre se centra en l'estudi de sis ciutats concretes: Bangkok, Pequín, Tòquio, Seül, Shanghai i Singapur.

Yusuf, S.; I Saich, T. (2008). *China urbanizes: consequences, strategies, and policies*. Washington D. C.: World Bank (la versió en línia es pot trobar a <http://go.worldbank.org/PNZ0SUHWZ0>).

Williams, J.; Chang, Ch. D. (2008). *Taiwan's Environmental Struggle. Toward a Green Silicon Island*. Londres: Routledge.

Wong, A. (2001). *The Roots of Japan's Environmental Policies*. Londres: Routledge.

Wu, F. (2007). *China's Emerging Cities. The Making of New Urbanism*. Londres: Routledge.

Wu, F. (ed.) (2009). *Globalization and the Chinese City*. Londres: Routledge.

Pàgines web d'interès:

Urban Development in East Asia and the Pacific, The World Bank Group: <http://go.worldbank.org/1J5M2LEVJ1> (recull dades actualitzades sobre desenvolupament urbà a l'Àsia oriental, com també indicadors i estudis dels diferents països de la regió).

Global Urban Development Magazine: <http://www.globalurban.org/> (té especial interès l'article de D. Satterthwaite (2008), "Understanding Asian Cities: A Synthesis of the Findings from Eight City Case Studies" (vol. 4, núm. 2): <http://www.globalurban.org/GUDMag08Vol4Iss2/Satterthwaite.htm>).

Diversos autors (2009). *Informe sobre el desarrollo mundial 2010: Desarrollo y cambio climático*, Washington D. C.: World Bank Group: <http://siteresources.worldbank.org/INTWDR2010/Resources/5287678-1226014527953/WDR10-Full-Text.pdf> (en anglès; una versió més abreujada en castellà la podeu trobar a <http://siteresources.worldbank.org/INTWDR2010/Resources/5287678-1226014527953/Overview-Spanish.pdf>).

Blog del Banc Mundial sobre el desenvolupament i el canvi climàtic, "Development in a Changing climate. Making our future sustainable": <http://blogs.worldbank.org/climatechange/>.

Environment in East Asia and the Pacific, The World Bank: www.worldbank.org/eapenvironment.

Els enllaços a les agències de medi ambient de la Xina i Corea del Sud que apareixen en la pàgina 59 del mòdul han canviat. Els actuals són:

China. State Environmental Protection Administration, <http://english.mep.gov.cn/>

Corea del Sud. Ministry of the Environment, <http://eng.me.go.kr>